

Botkyrka kommun

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i S:t Botvids gymnasium
belägen i Botkyrka kommun

Uppföljning av tillsyn i S:t Botvids gymnasium

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Botkyrka kommun under hösten 2016.. Skolinspektionen fattade den 17 november 2016 beslut efter tillsyn för S:t Botvids gymnasium. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Botkyrka kommun inkom med 20 mars, 9 augusti och 11 december 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Föreläggande	2018-05-07
Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd.	Föreläggande	2018-05-07
7. Styrning och utveckling av verksamheten		
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2018-08-13

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	
Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Brist avhjälp
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den 27 april 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa

påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Huvudmannen ska säkerställa att;

- Samtliga elever som befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska nås skyndsamt ges extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning.

- Samtliga elever ges det särskilda stöd de är i behov av för att nå kunskapskraven.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att, även om skolan har påbörjat ett arbete, finns det fortsatta brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd.

Utredningen visar att huvudmannen inte har säkerställt att samtliga elever ges de extra anpassningar och det särskilda stöd eleverna behöver för att eleverna ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionen bedömer att bristerna innebär ett försvårande av förutsättningarna för berörda elever att nå målen för utbildningen.

Det finns brister i arbetet med extra anpassningar

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

I Skolinspektionens intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att arbetet med extra anpassningar brister. Även om de intervjuade lärarna beskriver att skolan har påbörjat ett arbete med extra anpassningar framgår det att inte alla elever ges de extra anpassningar de är i behov av. Enligt de intervjuade representanterna för elevhälsan saknas rutiner och "kapacitet" på skolan för att identifiera elevers behov av extra anpassningar. Representanterna framför vidare att lärarna inte hinner med att identifiera elevernas behov av extra anpassningar då det saknas "minst en specialpedagog" på skolan för det arbetet.. Av intervjun framgår även att det är lärarberoende hur skyndsamt de extra anpassningarna ges eleverna.

Rektorn bekräftar att skolan har påbörjat ett arbete med extra anpassningar men kan i intervju inte säkert uppge att alla elever ges de extra anpassningar som de är i behov av. I kommentarer på protokollet framför rektorn att det är biträdande rektorer som på uppdrag av rektorn säkerställer att alla elever som är i behov av det ges extra anpassningar. Skolinspektionen har även tagit del av S:t Botvids gymnasiums egen utvärdering "Utvärdering av specialpedagogik". Av utvärderingen framgår att skolan konstaterar att det bland annat finns brister i skolans arbete med att ge extra anpassningar och särskilt stöd

Även arbetet med att ge särskilt stöd brister

Av skollagen följer att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

I intervju uppger flera lärare att det saknas resurser på skolan för att ge eleverna det särskilda stöd eleverna är i behov. Lärarna uppger även att det finns "oändliga behov" av stöd som inte kan tillgodoses med den befintliga specialpedagogiska kompetensen på skolan. Flera lärare uppger även att frånvaro "är ett stort problem" på skolan och att elevfrånvaro förhindrar skolans möjligheter att ge eleverna det särskilda stöd de är i behov av.

I intervju bekräftar representanter för elevhälsan att skolan inte kan tillgodose elevernas behov av särskilt stöd och att alla elever inte ges det särskilda stöd de är i behov av. Representanterna bekräftar även att den höga elevfrånvaron påverkar att det särskilda stödet inte ges och säger att skolan i "högre grad" borde främja elevers närvaro. Specialpedagogen vet inte om alla elever får de åtgärder som framgår av åtgärdsprogrammen.

Rektorn beskriver i intervjun att alla elever som "absolut" behöver åtgärdsprogram har det och att åtgärderna som framgår av åtgärdsprogrammen ges eleverna. Rektorn bekräftar att det finns behov av att utöka specialpedagogiska kompetensen på skolan samt att även om skolan påbörjat ett arbete för att främja elevnärvaro så är frånvaro ett problem på skolan.

I kommentarer på protokollet framför huvudmannen att det inte är möjligt för rektorn att svara på detaljerade frågor om verksamheten efter en kort tid som rektor på skolan.

Motivering till val av verktyg

Eftersom S:t Botvids gymnasium inte uppfyller aktuella författningar föreligger skäl att förelägga huvudmannen Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att senast den 13 augusti 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Botkyrka kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Huvudmannen ska säkerställa att rektorn;

- Analyserar vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om utvecklingsåtgärder.
- Dokumenterar kvalitetsarbetet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det även finns kvarstående brister i det systematiska kvalitetsarbetet på S:Botvids gymnasium. Utredningen visar att rektor utifrån en uppföljning trygghet och studiero fattar beslut om nödvändiga förbättringsåtgärder, men att det saknas analys och beslut om nödvändiga förbättringsåtgärder som utgår från den uppföljning som görs av kunskapsresultat. Bristerna försvårar förutsättningarna för rektor att fatta beslut om relevanta åtgärder för att utveckla skolans verksamhet. Skolinspektionen konstaterar att skolans kvalitetsarbete inte är en process där uppföljning, analys av resultat, beslut om och planering av insatser hänger ihop på ett tydligt sätt för att bidra till utveckling av verksamheten.

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Lärare beskriver i intervju att rektorn följer upp kunskapsresultat och utifrån uppföljningen fattar beslut ut på individnivå men att det saknas beslut på skolnivå. I intervju beskriver rektorn att skolan följer upp kunskapsresultat och utifrån uppföljningen bland annat fattat beslut om extra resurser i matematik och engelska. Rektorn framför att skolans kvalitetsarbete dokumenteras.

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade kvalitetsarbete. Av dokumentation framgår att rektorn fattar beslut om förbättringsåtgärder utifrån en uppföljning av trygghet och studiero. Det saknas även en analys av bakomliggande orsaker samt beslut om nödvändiga förbättringsåtgärder utifrån skolans uppföljning av kunskaper. Vidare saknas vilken analys som har föregått skolans utvecklingsåtgärder i ämnena matematik och engelska som framgår av intervjun med rektorn.

Motivering till val av verktyg

Eftersom S:t Botvids gymnasium inte uppfyller aktuella författningar föreligger skäl att förelägga huvudmannen Botkyrka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpta brister i verksamheten

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess

vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Botkyrka kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Botkyrka kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit relevanta åtgärder för att åtgärda de tidigare konstaterade bristerna avseende att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd.

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att det på skolan idag finns rutiner för att utreda elevers behov av särskilt stöd samt att utredningarna sker skyndsamt. Av intervjuerna framgår även att det vid tiden för uppföljningsbesöket inte finns några elever i kö för utredning av särskilt stöd.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet,

exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Botkyrka kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Botkyrka kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit har vidtagit relevanta åtgärder för att åtgärda de konstaterade bristerna avseende studiero på skolan. Elevhälsan och rektorn beskriver att skolan har identifierat områden och grupper med bristande studiero och vidtagit åtgärder för att främja studiero. Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att undervisningen vid tiden för uppföljningsbesöket präglas av studiero.

Skolinspektionen genomförde vid uppföljningsbesöket även lektionsobservationer och bedömer att det rådde studiero på samtliga besökta lektioner.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Botkyrka kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Botkyrka kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit relevanta åtgärder för att åtgärda den konstaterade bristen avseende psykologens medverkan i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Rektorn uppger i intervju att en skolpsykolog har anställts och att psykologens uppdrag är att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Av intervjun med lärare och elevhälsan framgår att psykologen vid tiden för uppföljningsbesöket deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

Beslutsfattare
Signerat av: Mårten Petersson

X Tonny Johansson

Föredragande
Signerat av: Tonny Johansson